

EDUARD VILA I FÀBREGA

LLETRES

Lletres.— – Davant de la pàgina en blanc –em diu el meu amic poeta–, temo el moment d'embrutar-la amb les lletres. Estampar-hi les lletres, em sembla que és com estampar-hi la pròpia vanitat.

Anem de camí cap a la llibreria. Les seves paraules em fan veure que les llibreries podrien ser els temples de la vanitat. Replico:

– De cap manera! Les lletres són un bé de Déu, són el nostre aliment. A mi, al revés que a tu, em deprimeix la pàgina en blanc. M'agrada veure-la atapeïda de formigues. Les lletres, no ho has pensat mai?, són com formigues en moviment. Sempre es belluguen, caminen...

– Caminen... Cap a on? –em diu ell, sorprès.

– Cap al cervell. El cervell és l'estació final, la seva tomba. No ho podem evitar: el nostre cervell és ple de formigues en constant vaivé. A vegades es devoren entre elles. L'única solució seria deixar de llegir, però això és impossible. Llegim fins i tot quan no ens adonem que llegim. És a dir, sempre.

– La lletra mata, l'esperit vivifica. Ho llegim a la segona carta de sant Pau als corintis.

El meu amic poeta no es dóna mai per vençut. És més idealista que jo.

– D'acord –li contesto–, però sant Pau es referia a la lletra de la Lei. Sèneca, en canvi, va escriure que la lectura alimenta l'esperit i li serveix de repòs quan està cansat de l'estudi.

– A mi també em passa –reconeix el meu amic poeta–. Quan em canso de l'estudi, llegeixo. Quina paradoxa, no?

– Tot és llegir, però són lectures diferents. Hi ha molts nivells de lectura.

Hem travessat el pont de les Peixateries Velles. Entrem a la llibreria. Comencem a remenar llibres. Llàstima –penso– que els seus autors no puguin ser testimonis de la nostra fascinació pels llibres. Haurien de ser aquí, veient com nosaltres, els lectors, triem i remenem. Miro el meu amic poeta i li dic:

– Si l'atenció dels que escolten augmenta la felicitat del qui parla, la visió dels lectors viciosos, com ara nosaltres, faria morir de felicitat l'escriptor. No et sembla?

– O el faria morir d'infart –em replica ell, escèptic–. Sobretot si constatava que el seu llibre no el compra ningú.

M'enfado una mica i li etzibo:

– També podria tenir l'infart si s'adonava que el seu llibre no l'entén ningú. Els poetes acostumeu a ser críptics.

– Tens raó. Ho som. I és veritat que si el llibre no s'entén, la lectura no produeix cap plaer.

– Llegir i no comprendre és com no llegir, diu un proverbi medieval. Però en fi, no ho deia per tu.

L'encarregat de la llibreria ens mira de reüll. És hora de tancar.

– Hauràs de deixar la poesia –dic al meu amic poeta–. La poesia no dóna diners.

– En això també tens raó. Tanmateix, consola pensar que en els diners tampoc no hi ha poesia.

Sortim de la llibreria. M'adono que el meu amic poeta està una mica abatut. Me'l miro un moment i li dic:

– No deixis d'escriure, sents? Qui escriu, ja ho saps: llegeix dues vegades.

JAUME REIXACH